

Nison - Gûlon
2020

Jon
COVID-19

Zerid

- 5 Abdullah Çelik**
Qê zazakî
- 6 Selçuk Şahan**
Feylosuafî (felsefe) Çûyayîş
- 7 Macîr Cîron**
Elî bin, Horyêskom ?
- 10 Zaza Turist**
Ezo Corona
- 11 Tari LOLA**
Kom Medenîw (Medenîyo)
- 12 Ömer Faruk Ersöz**
QALA PÎS
- 15 Tari Lola**
Cêk Ben Cêk Niben
- 18 Abdullah Çelik**
Evdal û Gûil
- 19 Evdila Zuveric Apo**
KEKÛ
- 20 Tari Lola**
Merhaba Lola
- 21 İsmail Baytemur**
Kekû ho ma'ra von se
- 23 Ahmet çiçek**
ZERRÉ
- 24 Ahmet Anşin**
Merjuela Qıçkeka La Xewaté Yı Zaf Gırda!
- 25 SAM ÇAKABAY**
Galgal
- 26 Mahmut Ayçiçek**
MA KUMİ
- 27 Ahmed ARİF**
Ez Mezopotamyayo
- 28 Yusuf Sarı**
AH NUPELDA
- 29 Ü.G**
PAYÎZ
- 30 Fatma Dalgıç**
Fistonık
- 31 Mahmut Aris**
Kê Ma Zazon
- 32 Ömer Baylaz**
Guirê Dînyayê Ben
- 33 Mahmut Aris**
Kûaro Çım Kûaro

Zazakî

cûyayîş

çinêw?

Qê zazakî

Qê zazakî ?

Zazakî zûwon sansqîrîcû . Zazakî ma nîon zûwonon dinya (gerdûn) ra kaşbîkîre nîonê zuwonan qerfîen. Zerrê pîerê zûwonon dinya'd zazakî esta .

Êsîl xû kê innî zûwon qal bîkîro, serra kê vac qê zazakî ? Persêk xû xeleta, cota , bîfehma.Qê lia ma honc persêk?

Kom in zûwon bîna xû vîra kerd, kom bîe qîymêt vênên, kom von mîr çî , kom von ma qal bîk seben .

Kom'iz von in zûwon zerdêştîo, zûwon avestawo, ma pê in zûwon von " ya Homma, ew mistehf ", kom'iz von zûwon sansqîrîçyewo, fonetik yî bîe gêrdkerdîş pîerêzuwonan'ra hîna heraw.

Ê innî gûrê filolojîyo. Lia xebata etîmoloji honc gê ma ey'ko zazakî qal kên gê bîer viraştîş.

Ma tamaşê filolojî'ra vîcîê Lia gê ço xû vîra mekir , zazakî cûyayîş rî êrdona kerdina zîedra mûhîma.

Zazakî cûyayîş cinêw?

Zazakî cûyayîş sê vîktor hugo kûzê katralê notre damme (notre dam kamburu) hekîatê birça belekê Amêd zazakî niştîşû.

Zazakî cûyayîş sê fablon La Fonten hekîatê Hûîs Garîs zazakî bîarê nîonte û bînise, filmê yî virazê, hekîatê (sonîk) êlık û fatîk (kekû) zazakî dinya'ra (gerdûn'ra) vîlakîr. Qîcon (tûît, Hûîl) dinya'ra bîde wûendiş.

Zazakî cûyayîş kûltîr xellî(buğday kûltürü) ra zil dayîş êrdîo.

Matamatîk, fîzîk, tendûristî, filosofî, pîskoloji, teoloji zazakî bîdê ombarîk kerdîş.

Zazakî bîhûyê

Zazakî bîbermîe

Zazakî hesbîkîrîe

Zazakî hon vênîe .

Qê zazakî ?

Zazakî zûwon sansqîrîcû . Zazakî ma nîon zûwonon dinya (gerdûn) ra kaşbîkîre nîonê zuwonan qerfîen. Zerrê pîerê zûwonon dinya'd zazakî esta .

Zazakî fransîzki

Lev , lo levre

Astare astre

Pay pîa

Pûer por

Penc pence

Dîndon dent

İngilîzi , almonki , êrebkî , tîrkî pîerê zuwonon dinya'd ma îşkên mînakon zîed bîkîr.

Ew wûext sînie ona ben ?

Inna pers pîer gê xû'ra persî .

Xû'ra qês bîkîrîe.

Qês bîkîrîe şîma bên serfiraz .

Şîma xû'ra qês mekir şîma bên terkîvîla...

Semêd Muhammed Demirîa (Yado)

Abdullah Çelik

Feylosuafî (felsefe) Çûyayîş

Îlîm cûyayîş ça'ra despê ken , çiad bien hera û ğıdar , çiad rasen ew lewûê lewon ço nişken tûbê vac.

Gûerê wûêxt, şerton û cûyayîş millet û dinya bedîlien feylosuafiê (felsefe) cûyayîş. Lîa têna yo çî raştê xû çerrê şaş niken.

Ma ça'ra amê ?

Mehnê çûyayîş (yaşam) çinêya?

Tarîxıd feylesûafî Talês'ra ma tepiş hetta Friedrich Nietzsche , hetta Farabi , hetta Kant pîerin eyya goma vîrîen me-req kerda . Gê gê teq kot yınız . Mîsal Friedrich Nietzsche ehend qeherîo û vo " ez ew fek nîyo in gûeşonîr qal ken" .Friedrich Nietzsche bîefehmê mahkûm kerda pê in vatiya. Lîa yî pîerê emîr xû feqîrê û dec mahkûm kerda .Hesîr, diec, mîskînê dûşmên çimon yîd. Ğıdarê û merdimpîl, kûwetwaştîş (güç istenci) Friedrich Nietzsche'r cûyayîş feylosûafiyeya. Lîa bîe vên cûyayîş û xeyal Friedrich Nietzsche'z kûeyon İsviçred Sisi marya'd bên darbice . İtalya'd bacarî Bolonyad wûexto'k vilard ken yo astûara qefelnayê mılır , eya rûec qîymêt hesiron biêk fehm ken, kom gê bizon.....

Ço feylosûafiye'ra behs bıkır o Talês xû vîra bıkır nîben. Talês " pîerê çiyon pê awk despêkerd" vo. Biad yî Heraklitos , anaksimanes ... pîer sê awk rîeçê heqîqet raştê'ra şî rahara .Heraqlitos " hierçî bedîlien , çîko nıbedîlien bedîlnayîşok xûwo " . Inna qal sê bombê atom zonayê ew wûêxt kerd lete lete .

Rîeçê awk çend bî derg ehend gerayîş haqîqet bi mecbûrî . Nîo Sokrates çı derd yî bıb vac " çîko ez zon , ez çîk nîozon " Sokrates meêhlîm Platonîb , Platon decon, darbon Sokratêsra pêda bıb. Vatê Platon gûere " pîerê çiyon cûyayîş dînyê ideo'nıd pêda bû" . Alagoriyê şkeft têna yo şoreşîb. Pê yî çapemeni (devlet) ,êhlaq , hîeç , çûyayîş newûra amê îfadekerdiş.

Ma behs Aristo mekır ?

Bî Aristo feylosûafiye nîbena. Hz Nûh sîniê baîk înonêwo , Aristo yo rîeça xûerîya . Îtia ma nişken bıar zûwon .

Lîa şıma mı pers Feylosuafiyê linga pênî , goma xûerî Çoligid vatê şêx Muhîdîn Özsoy'ıd ha limitê . Vo sê

" satek bi wûşk gıl pê sekîr ,

darbo şıktê kîe estedıb ,

rakotişo cıl pê sekîr".

Selçuk Şahan

Zimiston,
Vor,
Sêdwon'nê,
Zirac,
Horyes,
Û ez!

Elî bin, Horyêskom ?

Her Sarconij o verîn,

Seron mid û mî pîlyer zon ke zimiston cuwarerîn sinî zuwar û zehmet'ib. Waxt qicê mad zimiston, Sarcon'id zaf zehmet vîyêrtên.

Zimiston awî waxt û awî çax Aşmê desin'id dest kêrdên pê û

Heton'ê 21 yow'ê Newroz pes hima Dongad'ib.

Û millet hima vaş, çînger, velg, sîmer, gîwen, co Dongon'id deyin pês.

Vora sipî hend zaf vareyn qomê merdim tedî bîn vîn.

Ma rey rey, sêr sîbay ya pê merra vor birneyn û cey Dongay pês viraştên. Rind yen mî vîr Awî çax sêr dîyar bonon herin'ib.

Helag vor vareyn, ma pîyerû dowic suritmê xwu gurêten û vécyan sêr bonona û dîyar bonon û dîyar, guwemon rutên.

Zafrey bîn pûk û xezeb çim çimon nîdîn.

Bîyîn guj gujê mendik û kerro pîl, çalheson û dîyar zîyar ra big Heton'ê tat Sarcon'a kom yow cawog çalbîn hîwa vor romitên bêrdên kêrdên di û ica kêrdên kertûk.

Nî semeda Dowijon ma cîra vatên kerro pîl: Kerro pîl ra her serr horyes amên war û zaf rey zî dowij ma bîn îni horyes'id mênê û yîra zaf dowij ma zî gerdûn'ê xwu Bedîlneyn; Hûmay tealla cey ey dowicon ma cennetîk.

Guwerog yen mî vîr:

Sarcon'id çond rey horyes amî war û hetonêg Sarconij nişîb deşt yonî cawog inkey Sarconij hey tedî cuyên dowa verîn'id her serr horyes zerar û zîyon xwu deyin Dowijon ma.

Sebebog her serr horyess tim û tim û her zimiston xwu dûbarî kêrdên awî semeda Sarcon dowa kihon kerd veng û amê cawog inkey hey tedî.

Ez hima qijbîya.

Sêrr mî dîyar dûmarê desdîdî yon bîyn yon zî nîbîn. Ruejon ra hoc yow rueja zimiston'ib. Vor vareya yow monî. Ma xuêrt û pîl çîwaxt mecal bîdîn se ma şîn sêydwonê. Helag ez kom yow rey bişîn sêyd ceyîz ro ro dest veng namên kîyî. Yow ruej honc şowra heton'ê sêr sîbay vor varey. Rueja bîn bî sêr sîbay ma wîrişt xwu ser eg yow monê vora newî zîyêder vor vareya.

Ma honc sê her rey surutmê xwu guret xwu dest sif-
ti dîyar bonon û dimra dîyar, guwemon xwu ruit û Kerd
pak. Dimra ma pêş xwu vera deyn Donga û pîzê pêş
xwu kerd mird.

Eya ruej sêr sibay ro ra tey dowij ma şîb sêd . Zırac
çîr, Heki û zırac marîk varneyîş vorra zaf ra xwu daw hêt
çimê mergê Emeron'na.

Veruêj kerrê tayar ra bîg heton çalon û derê xêş-
ton'ra bîg heton tat Sarcon! Niver wiver her ca şar Sar-
con guret û zırac ref bı ref perrên, nat û weta. Ruejon
ra yow ruej'ib û rueja yenîb. Hima, nîmruêj nibîb û waxt
nimac yenî ra di se'at waxt mend'ib.

Mı pîy xura îzın guret û ez şîya zıracon.

Millet zaf'ê yın, sêr sibay rora şîb, zıracon. Yin, zırac
nata perney'ib.weta perney'ib.

Zırac qêflîyeb.

Êz binê erê şîya zıracon.

La ez sınıg şîya nişîya

ez reseya bin kerry teyar û

midî zimed hêt mergê kêy xalwuson a tey sêdwo-
non ra tey sêdwon qîrey; va zrac amê ha amêêêê war,
ha amê warrrrr.

da kittê kerrê teyar û

Şî kot yow qul'ê bin yow kerreya gird.

Mı xwu na daldê kerron û ez wurdı wurdı û bîy veng
şîya, mı wırd lap xwu yow rey ney ey wırd , zıracon sera
û mı ey wırd zırac ız tepışt pê deston a. Ê mı vêr xwu da
hêt kîyîya.

Ez amêya nızdag ez berrês kîyî, mı dî yow veng honc
hêt dîyar tat ser amı û sêdwonon ra yow veng berz ra
von: zırac amê war ha amê warr.

Eya hel mı dî yow, zırac têna amê amê da mına verid
mon baxçê daron qabaxon; Baxçê rehmetî hec Îsmahîl
kê Xêl. Hûmay rehmê xwu hec Îsmahîl bıkir, wı inkey şû

rehmê Alley. Zırac yow zıraca gırdıb. Mı xwu na daldê
dîyês baxçî û hêdî hêdî, wırdı wırdı mı xwu zırac ra nımit
û mı rîyeçê zırac berd hetonê zerê baxçî. Ê mı dî, ez çı
vîn; yow zıraca gırdı guzel kota qulê dîyês baxçî û pê
yow çım xwu ya tersonek tersonek onîna mıra. La zı-
rac hend qêflîyeya çı hal zıracıd nımend û hın neşkına çı
hêtraz zî bıper xwuır. Semêd merdım sêdwona qısmet
ameb vêr lingon û mı xwu eşt zerê baxçî û zıracê xwu
tepiş pêy yow dêsta.

Zırac yow zıraca zaf zaf xurtıb û heko nêrînıb.

Maşallah êr mı zerê yow se'at û nîyemıd hîrı zırac xwu
tepişt pêy destona. Mı hîrı zırac xwuız kêrd xwu pıstın û
mı vêr xwu da hêt kîyîya. Ez reseya kîyî, may mı û pîy mı
pêy inî hal mına zaf zaf bîy qır û kêf weş. Mı leza bez zırac
xwu kêrd pecera û ezo pîy xwu ma şîy vêr derîd desmaj
xwu bîg ke ma şım nımaj yenî. Zırac mı hey wadê mê-
mononıd û perrên yow bın ser. Ezo pîy xwu ma şîy derî
ser û Hecî sıdıq kêy elî kalîka ma awîkê derî ya serdın û
cemdıyeıd ver desmaj xwu hey gîyên. Ma dî hêt dîyar,
Çalon a, yow tenî va: amê ha amê warrrr,

Zırac amê war.

Heywon hın qêflîyeb.

Mecal tedı nımendıb.

Ez remaya şîya hêt zıraca û

Hec sıdıq, kêy Elî kalîk ız mı dım'ab.

Xwı itya nızdî kêy mawo kêy hec Sıdıqıb.

May mı û cınî hec Sıdıq naca Naf ız kot ma wırdın ız dıma
û
yız amê.

Mı xwu hec Sıdıqa ver resna zırac. La qomê mı zaf qış-
kekıb, mı sekerd nıkerd ez nıreseya zırac ke ez zırac te-
piş.

Zirac ha dîyar yow, kerreya gird a,
Ez nirasına cı.
Hecî sîdıq resa mı û
Mıra va: Na zirac, ziracê tu ya.
Vınd, ez qomê mı berza, ez resına cı, ez zirac tepşına û
dona tu.

Willay sînîg Hecî va û
Awı qêdız kerd.

Zirac tepışt û da mı û tıpya agêra şı.
La cınî hecî naca Naf ma dim amêb ica; yey mıra va ;
Wîy kilo kilo, lac mı, na zirac qey ehend rında. Dı hêy
binê bîdır mı, ez xwu destık, la ez hona dona tu.
Mı zirac dey naca Naf. Yey yow binê dest kerd paştê
zirac ra.
Û hona tıpya da mı.
Ez û naca Naf ma zirac ra bîy mecûl.

La pîy mı ma ya cuwar bin çal hesonab.
Mı dî, ez çı vîn.
Pîy mı kerd qîr qîr û va elî;
Lac mı tı sekên bıx xwu bixelsınır; vor qılaşşiyey ya û lez
ûcara biremir; horyes amı.
Birem birem xwu bıqêdnır; Elî mı, lac mı.
Willay hima ez onyeya raşta, horues cuard ra qılya ra
û yow şırppîya zaf zaf ğıdar gıney ya vora sipîr. La naca
Naf hima zî ha paştê zirac vılına û may mı zî ha yey ya
pê û wırd pîya zî zirac ra micûl bîy. Vor zaf zaf zîyêdib.
Ez onyeya ez neşkına kışt ser horyes ra birêm. Sebeb!
naca Naf û may mı hey mına ver û horyes cey yın wırdın
ra nıkuwen. La ez sêk yı wırdın ız rıyer mı ver ra guretıb.
Awı semeda mı xwu hêt sılancîyêr ser hulkerd war la;
horyes pêra şîp xwu yo ğedar da mı r û ez eşta xwu bin.
Ica yow paşt zaf ğıdar nîyeb, la yowbinê ğıcıb û mına
cîyer zî sılancîyer'ib.
Ez bin Horyês'id menda.

Naca Naf zî nîyemê Horyês'id mêndıb. La horyes yey
nıkerdıb xwu bin. May mı zî horyes ra binêna kıştserıb û
yow binêna zî dûrıb.
La xeber xırab lez kotıb mîyon dowê Sarcon û Sarconj
zî sê horyês pîyerû pîya qılyeb ra û amêb gazî yê mı.
Mehleya cuar ra bîg heton mehleya cîyêr qıca pîl û cınî
carmîyêd, Mêrr xwu erzên xwu ermon ser û yen leza
bez horyes don a ke mı yow hel ro bin horyês ra bıqêd-
nır.

La Dowic ma pîyerûn şên; komcawog, Hryes zaf berz û
qalid ica don a. La neşkên cey mı çakır. Mîyon dowion'id;
yow dowij ma namê xwu; Sehîd kêy Evdal kê hecî yo;
wı von: La lîya gêl qom ma; waxtig horyes amo cuar ra
amo war û daw lacêkır se daw xwu ver û eş ey cîyerron
na. Bîyêrên ma inı cîyer adır.

Bacê; Sehîd, Bekır kê Îbîş kê îmrahîm kê hezzel Bekır
guştarê Sehîd Evdal ken û yen awı binid cawog, Reh-
metî Sehîd kê Evdal hecî cıra von; Bekır ûca don a
û mı vînen.

Ez bin Horyêsra ona qêdya ya.
La cuyeîş xwuid, nı semeda ez dêndar, Sehîd Evdal û
Bekır kê rehmetî Îbîş hezzel a.
Hûmay Rehmê xwu Sehîd kê Evdal hecî û Îbîş kê hezzel
a bıkır.
Bekır hima weş û haw Şaraderîyê
Sarcon'id cuwîyen.
Mı bin Horyês'id çı dî û çı nı dî.
La himaz Hetonê êr ız, rey rey ez behs kına.
Bekır Waxtog, mı vînen!
Sftı lastık mı kuwen mêrê yı ya .
Bekır awı çax ona von: Lîya lîya Sehîd, tı von la inı çı
von yow lastık nû?

Ezo Corona

Merhaba şimarî qıcon Âdêmîr

Ez zon , ez yo t êk mîkrobîo, ez zaf ğırabino û ez înonon mirênenon , gon yîn genno, yîn fatasnen . Lîa ez qarîş heywonon nîbeno nehîel, bî merg sobnîa holê ez ho şimarî nîken.

Ez şıma ; hûrafon'ra , hekiaton'ra zûron'ra qerefneno û vê-nayê raştê ser çımon şıma , xeletî'ra acarnayîş ser mêzg û zonayê şıma dona şıma vênayîş.

Ez pê mikroskob'on şıma zûar bela ha êsen, ha nêsen. Çiîm şıma kûar , gûêş şıma kiêr , kuwêt şıma ğıdar nîw hîn.

Lia Inna qıçıkê mına pîerê gerdûn(dinya) nîon yo qaosîd verdayîş mîr bina zehmet nîeb.

Yo wûêxt kılmek pîerê zonayon şıma, mallê ,haham,pa-paz û keşîş şıma mı kerdî lal û bîe vêng.

Pîerê comîon şıma , kilîson, katedral,sinagog şıma mı qefelnê . Mabêd şıma wo ombarîk pîer mı kilît kerdî , meftê yîn mı qerefnê.

Cehdê şıma wo nexşîen , kûçê şıma wo vıraştê , ey avm , magazê , bazırganê nîon milleton mı qerefnê, kerdî kûên.

Nızdîra ey parlemanton şıma zî ez qefelnen.

Ey kû şıma qês kerdî êk hê gerdûn(dinya) idarê kên , ey kral , ey serok, ey wûezîr, mı pîer qesron yını'd mı kerdî heps.

Şaşkerdîş verd nîozon bina sekîr , aqıl sarê yınra, zonayê mêzg yınıd nîmend.

Mı'ra tersên
Şıma pîer mı'ra tersên.

Ez'ık tersen !

Hûkûmdar û qralon, generalon û "hommon" şıma'ra nîe . Zonayon ,ilimdaron şıma'ra ez tersen.

Ez zono; yo wûêxt yen Inna hekiat'ız qıdîena, pênîyê mı'z yenna, îlimdar û zonayê mı qeldên êrd. Şıma mı'ra qıdîen. Lia badî mına honê şımma sê vêr nîbên.

Vatê mı hol xû gûeşkirîê. Pê raşt îlimîa şîniê rahara. Êr eyin'ık şıma rahara caverdê; kral , hûkûmdar, wûzîr , mallon ,keşîşon,hahamon"hommon zûrkeron" terkkîrîê. Şıma'ra êsen faydê yîn yınîr çînnû.

Hommê yoyîn terk mekîrê , şıma xûîr Hommê zûrkêr icaz kerd .

Inna holê xû vîra mekîrê .
Xatîr şıma.

Zaza Turist

Kom Medenîw (Medenîyo)

Pîerê wûexton , wûêxt xûwa vê rexnekerdiş , wûêxt vîyertî'z xirabın , bîenîozonaye û rêrê " bîe lûzûm, bîe-faydê onî îlonkerdiş.

Inna xelet û nîwûeşî zîedone zafînıd pêda benna . Halbık vîzêr êr don donayış , êr sîba don zîyayış . Wûêxt hem tor xûwa ,hem tor seleksiyonê cûyayış tabîet'a gradayo .

Sê yo resnî
Sê yo kindîr
Sê yo grî...

Qê ?

Ma bonîe êr ma Sînîe gradayê vîzêro, vîzêr bêkna hîna medenîw sê êr !

Merdîm vîrîen'ra , cûyayış tabîet'ra , kombîayış qlan, qebile'ra hetta vîcayış kûltîr xellî ,feodalizme û meselê çapemeni (devlet) pê yo niştîşîa nîna zûwon. Lîa vîzêro'k ma sarê yî şîknên , qırîkê teqnên , jehrê yî birnên wûa êr qal bıkir.

Microsoft teknoloji yo qêdêya mezg inson sare'ra vetû ço nişkên honê bî makîna bişûgîln. Inna medenîyê û holê nîya kıştîş cûyayış tabîetîo. Lîa in cûyayış kamilê (sûer sır) vîyertî'z tirawût.

Lekon gûerê xû cê motor vorid(kar motoru) medenîb, inson kamil gûerê xû zonayê ilimdar êr'ra medenîb .

Xû vîra mekîrê hetta'k tarî nîeb raşt nîbena
Hettak layl nîeb zîlal nîbena...

Qê teknoloji pê nome apple(epıl,say, elma) nîemcet don inson kêkerdiş . Kom kûwet mezg inson gen Lîa zonayê xû işken dekir. Saya (appele) nîemcet mitoloji Hz Adêm û Hawwa'd dara qedexera wûerdîş say ken!!

Bîrîe ma persê diyîn perse .

Qê nişondayê (amblem) twiter yo mîrçîka (kûş) ?

Twîter sek yo bînatê dînyad xeber vilakerdişa. Raş-têz nîmonena mitolojîdî gemîyê Hz Nuh îd sek Hz Nuh von " hê şûe êrd êsen nîo nîe" ya firdona çend dûerîm veng yenna . Lîa pênî yo pêl zêtûna yenna .!!

Zetûn !

Pel!

Varmîk! êr nişondayê çinêyê.

Êsîl xû îtia inna yenna vatış; vîzêr xû vîra mekîrê , pê vîzêrîa dînya (gerdûn) sîba cûyena . İlîm yen vîraştîş . Zonayê dînya innê zon . Lîa in sûer kamilê (kamil insan sırrî) kot nîe cison dest tı xû camûrıd , hezazıd verdên. Pîrîkon ma pê aqıl, zonayê denê cûyayış. Cûyayış pê "êhlaq " amênê medon. Cûwûext cê êhlaq nîezonayê in wûêxt grot pîerê cîyon hezazıd (bataklık) mend.

Hezazê " medenî" cûyayışra QÎDÎAYÎŞ pê wûesa-it (araba,) eştîş vernîyê astûar nîe , astûar eştîş vernîyê wûesaît ben . Pê Inna raştê raharî ekolojik cûyayış, rındê tebîet , rêngon wûsar , pelkûayış mîrcîkon, medenîyêt vîrenono ombarık yen fehmkerdiş.

Tari LOLA

QALA PÎS

Qarî warîyê Eyşa hemû koyan di zimî rona bo. Her cara:" Heso, Hûso, Ehmo, Evdo!" Heme şingîyeî.

Verba na qarayışê Eyşa Ehmedî heme bibe hûşkê dar. Nîya bo kiştê çirrê dew ver.

Ehmedî nêzûnen se bikero. Çicis xwu tew bido. Mûy tede nêleqenî. Dumar tede kay nêkerdenî. Bi zilqê çimanê xoya awir na bo Eyşa ser mendi bo. Waştînen ard bişeqîyo. Ti ra şêro war.

Eyşa çiqas qaren û barenenî o ewqas binenê sûr. Nê zanenî ver şêro. Nê zî zanenên peya şero.

Yew rê qal fek ra vicyey bî teber. Eyşa zî qalê ey sero amey bîy lîngan ser. Dew û dînya xwu û Ehmedî hesnay bî.

Xwu ra bînatayê keyeyê înan di heverna yew serdinê bîy. Ga,munga û golik ser yewbîn ra bibî serdin. Yega û taplikê kerg ser qal kuway bîy yewbîna. Xortan sareyê yewbîn şikiti bi. Cinîyan erz û eyalê yewbînan ardi bo punc perey. Ge xatir ge cemaat kowti bi binate. Yewbîn ser kowtî bîy.

La ni zilqayışê Eyşa sera çeçê înana verîn hîna

bibî têra. Çukoleyê darbê înan newe ra ser bibi.

Birayan,dezzayan, emzeyan xalzayanê Eyşa sera her yew yew heta dîya bo tira. Binatayê yew çim şikitiş di her yew yew ca ra sey horyesî ame bo war.

Ehmedî na welengê merdimanê Eyşa sera xwu gana po veto kî elmat xirabina. Waşto biremo. Xwu sax salîm xarê înan ra bixelesno. O hama miyanê no şowq ra nêvîcyab kî pey ra yew çûwa ancîyey bî pey milê eya. Gwîn û gûnîşer heme sare ra şir denenî. Pey eya çuwaya Ehmedî taway nêdî. Xwu erda dîy.

Birayan, dezzayan, emzayan, xalzayanê Eyşa her yew yew het ra sare vet bo. Pişyay bî Ehmedî ser.

Ehmedî nêşka bivajo qûl. Kam desta zengine bi zengine, kam desta wîye bi wîye, kam desta çuwa bi çuwa vistînenî Ehmedî ya.

Ehmedî uwnîya elmat gûzîna. De de xwu binê payanê înan ra xelisna. Şîrp vazda. Ey dima vengê Babîyê Eyşa Hacî Mehmûd heme şingî nênenê ro.

- " Ero, ey bênamûs bikişiyen. Ewro rojê namûsîya!"

Ehmedî çar nêçar xwu rasna mehlayê barixê xwu. Halhalayê keyeyê Hacî Mehmûdî sera keyeyê Ehmedî zî mîyanê hêl di amey bîy pêser. Ehmedî girowt bi mehfi-ze. Dewîjê înan zî herhet ra amey bîy pêser. Waştin înan dest ra yew qeza nêvecîyo.

Mallayê dew Mala Kamil û Muxtarê dew Hacî Hûsnî bi yew cemaatê extîyarana kowti bi binateyê înan. Geyrenenî yew sûlhîyet ruweno.

Mallayê dew Mala Kamîl dest kerdi bo ayetan û he-
disan. Muxtarê dew zî ge lanet kerdin şeytan ser, vatîn:"
Darba yew xêra darba yew şera" De ha de, qirbun ha
qirbun, heyrun ha heyrun her di hetî yewbîn sera vistî
bîy. Hers neshetan sera binêk nişti bo.

Muxtar û Malla geyrenen in adir çî ra bîyo têra bimû-
so. Coka yew perê cemaat şî bo serê cilê Keyeyê Ehmedî.
Cemaatê Muxtar û Mallayê dew zî xwu na bo qeda
bela serê cilê keyeyê Hacî Mehmûdî ser ra nêwarîşt bî.

Bi sohbetan, bi wêzan û bi giraniyê xatirê cema-
ato hazir pijikê keyeyê Hacî Mehmûdî nişt bîy. Herkes
heqîqetê gurey mereq kerdînen.

1. Muxtarê dew seke no mereqê înan po vet û vato:"
Gelo Hacî Mehmûd ! Ma heverî qayilî mesel bimuse.
Şîma çî ra qic ra pîl romito Ehmedî ser. Xeta û gûnayê
Ehmedî çîya, ma zî bimuse? Ma bieşke yew di qal biva-
je!"

2. Na qalê Muxtarî heme mezgê Înan di cemedîyey
bî. Na qal sera Hac Mehmûd zî gina bo piri. Bibo huşkê
dar. Persê muxtar û awirê cemaat sera yew areqo serdin
kowti bo ser. Birayan, dezzayan, emzeyan û xalzayanê
Eyşa zî heverî mendî bî yewbînan rî'wa. Çew veng nê-
kerdi bo xwu. Coka pêroyan awir puşti bo Pîlê keyeyî
Babîyê Eyşa Hacî Mehmûdî ser

3. Hacî Mehmûd ewnîya aeir pişyo ser. Nêzana çî
vajo. Sînî bi, bi veng kerdo odeyê cinîyan ser. Vat:" Kezê!
Wa eya keynayê tû bêro verê berê eywan. Çî bîyo wa
vajo!"

4. Na qalê Hacî Mehmûdî sera Veng birya bo. Herkes
kowt bi paweyê Eyşa. Zaf zeman sera nêvîyert Eyşa bi
qemtê xoya rîyê serê pîrnîkê xwu ra girowt û verê berê
etywan di eysey.

5. Ameyişê ayê ser babîyê aye Hacî Mehmûd vat:"
Eyşayê mi! Mesela çîya vaje qurban meterse!

6. Eyşa na qalê babîyê xwu sera şarmeyê xwu şikit
û vat": Bawol eybo vatiş ey kûtîk laj' kûtîk qala pîs mira
vata."

7. Na qalê Eyşa sera muxtar mowt ziwan , vat:" Ey-
şayê mi, Cemaat di eyb çîno. Qalê xwu eşkera caje. Eh-
medî tû ra çîney vat kî ti kowta hawa. Lajêk darbicewo.
Hama miren nêmiren bellî nîyo. Ey tû ra çî vato kî şîma
qic ra pîl dîye tira ?"

8. Eyşa xeberdayişê muxtar sera sare şa xwu ver. Ge
binêk fikirîye, vat:" Ehmedî mi ra vat' ' Eyşa, ez tû ra zaf
hes keno. Ti vana ey wa aye ma bêrî serê cilê babîyê tû,
tû biwazî!"

9. Na qal sera cemaat ra veng nêvîcya. Babîyê ayey
ra birayanê ayey hemu sare şoba xwu ver. Dezzayan,
emzayan, xalzayan yew yew sare rona. Yew nêeşka bi-
vajo:" Keynayê xozî! Ti yew keynaya ezeba. Ehmedî zî
ezebo. In vateyê ey lajêkî du çî esto. Ma o eşto xwu binê
lingan. Ma kuştî. Homa nêkiştî"

10. Pêroyan bêpers bêpûrs xar jerdî bo Ehmedî ser.
Her yew kerdinê xwu vera şarmîya.

11. Muxtar ewnîya merdimanê ayey şarmezarê girovta ney sera vat:" Tûtê mi! Şima her di zî ezebî. Na qsl di taway xirab çîno. Çi ra ti ameya lingan ser. Tay mend Ehmedî qulkê şeytan dî şêro!"

12. Na qalê Muxtar sera Eyşa ehmaqîyê xwu da teber û vat:" Ey la çîno hi! Na qala xirab yena çî mênâ ti zanî?"

13. Muxtar eceba pamend û persa vat : " Nêxêr willay mênâyê na qal ti ha çî biç bestena pa ma nêzanî. Yena çî mênâ vaje ma zî bimusê keynayê mi!"

14. Eyşa no persê muxtar sera hîna amey lingan ser, vat:" Zewijnayey sekenî ti nêzanî muxtar? Veyw kî keyeyê bedelna şî keyeyê mordey sekenî?"

15. Muxtar na qalê Eyşa sera peşmirîya vat:" Tûtê mi sekenî, keye nanî pêra. Keyeyê dînya kenî."

16. Eyşa no cewabê muxtar sera vst:" Ne willay Muxtar keye nêkenî. Ti hey xwu Allay ra kenî" muxtar na qalê eyşa sera hîna gina puri. Tede mend. Dima veng kerd xwu, vat:" Tûtê mi! Sekenî hela hêf xal xwu ra vaje. Ez zî, ni cemaat zî wa bimuso"

17. Eyşa qalanê muxtar sera hîna piz bîy, awirê xwu na Muxtar ser, vat:" Errik muxtar! Ti çî qayilî qalano pîsan bieş-nawî. Sekenî sey heran munkeran erzîyenî yewbîban set. Qin kenî, qin! Ez nêvano ti vaje iney ra hîna xirab qal esta?"

18. Babîyê Eyşa Hacî Mahmûd hinî cayê xwu di deyax nêkerd, vat:" Way keynayê kutîk! Delvergê serê sûliyan! Şo zerre. Tû rîyê xwu û na pîya jerdo sîya"

19. Eyşa no qarayîşê babîyê xwu swra bi bermayîşa şîy odeyê xwu. Hacî Mehmûd sare şona xwu ver, vat:' De byê şo no gîy pak bikere!"

20. Nê muxtar nê mallayê dew nêzana çicis yew qal bivajo. Heta vilabîysîşê cemaat sowt ra nêbi. Wînya her yew warişt û bîy vila. Înan dima hama zî vengê Eyşa dîyes ra dîyenen teber. Bi bermayîş û zûrrayîşa vatîn:" qala pîs mira vata daye qala pîs!"

Avukat Ömer Faruk Ersöz

Cêk Ben Cêk Niben

Yo rûec wûehar darîston şier (aslon) venden pîerê servêr heywonon .

Hieş , mar , argûêş, cındawîûr , lûî , bız , mîeşma , qertal, dûexon, mûercıla , qela , kûtık , hier ,

Servêr pîerê heywonon wûerrê medonîd yên pîeser , bı me-req pawûê şîer (aslon) bên.

Şier birûmet, ğıdar , pê êzamet hîrdî hîrdî vîcîen sêr yo qıl û von

" şıma şarmı pîer xêr amê , şıma pîer zon hoit sêr yo ğela (kıt-lik) esta , yo bela ho ma sera . Hetta'k in bela ma serra wûedarî gê ma haydalıb(dikkatli) . Zerrê in hoit serron gê ma zaf yobîn mewûer û yoqêde gê ma vîyarnık ma ğela pê wûeşî bıqêdên .

Inkê şıma'z şiriê qewm xû'ra vacîê. Xeber bîdîe yını'z . Hîrî

aşım cûapê bîrîê îtia ma honê mişûerê xû kên. Dê haydê rahar şıma akerdebi. "

Badî vengdayîş şîer(aslan) qertal sın qertalon , hieş şın hieşon , miar şın miaron, pîerê heywonon şın xeber don qewm xû o hîrî aşm (üç ay) cûapê pêser yên medon û mişûerê xû kên .

Nîon yınıd yo kêim estû . Hier namo . Hier'ık cînnîeb cîvîn (toplantı) nîbena . Êra mişûere (tartışma) kûen erê û nîben.

Şier(aslan) yo rûeç zaf hîersben . Dı sêr viyert hier hama namo . Honcî ona yo rûec mişûerî vîcîen sêr yo gıl dar û von

" ek her bîer şıma yî "

xeftîenik vac " şıma yî kên lete lete " hier hîrdî hîrdî , hiêf bûecê xû qelden in rehn xû , hof finen ewûı rehn xû , yo gûêş xû verdo rûe û ame .

Şier von

" cadı tepîşîe , ğiredîe , lete lete bı kîrîe û bûrîe "

Cındawîûr zîtben pa kûen , pera nîyen dim , miar bîn lingon yîd çırvir gêren, qertal nişen sêr paştêyî .

Hier ters ver qarren û zirren . Venden çênd tî'ra yenna

" ağê mı şîer mı, ez mehkema wûazen , heq mı' z est , bı mehkema şıma nişkên mı bûir . Ho ça hieq mafê heron û heywonon "

Şier onîen Hier heqlîw . Honê qûen sêr dar û venden
" lez mehkema vîrazîê"

Medonîd mehkema niyena rûe. Cîndawîûr ben hakîm , hîeş ben katîb , mîar bèn jûrî , qertal bèn gûeştar .
Cîndawîûr von

" de vac , ma eyya rûec sûez nîda , gê hîrî aşm cûapê pêser bamênê , qê tî namê . "

Hier tiers verd helm oncen xû zerre, vîerê yî pîf ben û recîfîen . Vêng yî recîfîen û despê ken .

" ağê kûeyon , Şîer mî tî'k îtiara ma'k kerd rê ez'k şîniê vêr kewm heron . Rahara yo dodî(köy) wûeçînitîs (seçim)
bîb. Endam serokratî yo'b yo vîciênê sêr yo qîl (tepe) û vendênê . Vaton gûere vêng kom hîna zîedîb ew ben serok
ucê .

Pîerîn sêr qîlla venda, mî'ra va wûêxt tûwo tî'z vend . Ê tî zon vêng mî wûeşû . Ez vîciô sêr qîl mî ke cî. Vêng mî
toooo darê qeseron wûar şî . Veng hîna berz çîniêb , era yîni'z nîon xû'd va serok tîî . Ez bîyo serok yîn.

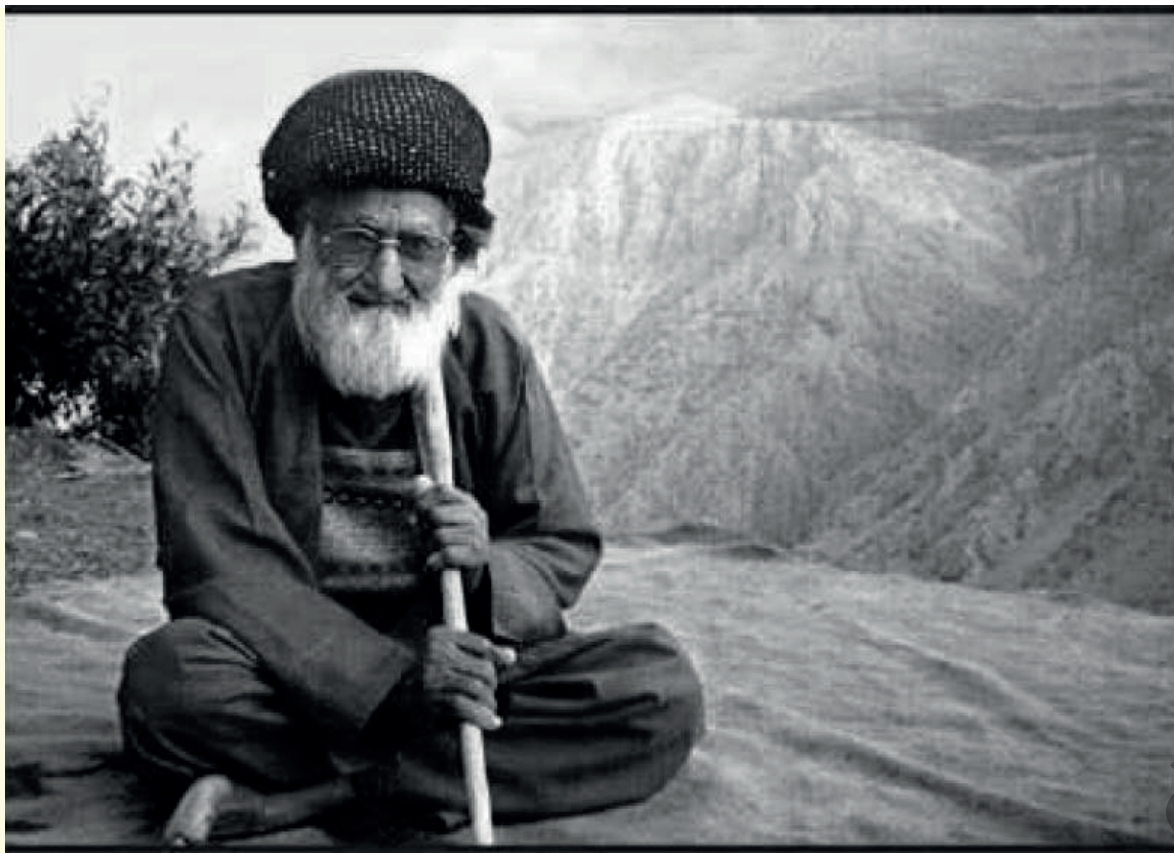
Şier bi heyret von " qê lîa yîn nîozona tî hiêr "

Hier " hah hetta yîn fehm ke ez hero dî sêr vîyertî . Êra ez nişkiô bir mişûere " .

Tari Lola

Evdal û Gûl

Rê rê yo hekîat têna yo hekîat nîya , yo lawîk (dêr) têna lawîk...

Zûwon rîeçon tarix bibînê marî bînatê Qesrê Îshak Paşa o tîrbê Êhmed Xanî'd qeher Gûlê biardîe zûwon .

Gûlê yo cîniya lawûkvaca (dengbêj) ,kênê yo yo keşîş Armîniya. Vêng û rîndê Gûlê bînatê Qesrê Îshaq Paşa o tîrba Êhmed Xanî çengle kenna. Otîro'k vonî villîk wûsar rîndê Gûlê verd hesûd xû verd pûlîsiên.

Eyî êrdona ço nişken Gûl'id kûec berz. Çi dengbêjo'k yên nişken Gûl .

Gûl yo wûehd yê est. Wûehd yê vona " eki yo rûec yo vîc û bişk mîd qûeç bîkîr, mî vînarn ez

yîdi zociên...

Haho inna xeber şîna rasena Evdal Zênîk . Ewdal çad astûarê xû ken hedre kûên rahar. Şo diyena rasen doye (dewûê) Sürmeli Mehmet Paşa , eyya rûec yo wûêve'z estû . Gûl'z eya rûec ûca ha lawûkon (dengbeji) vona.

Ewdal Zênîk vêr xû don êywona herê ,nîon dewlemendiyê (zenginlik) mîron, begon, ağan vîerên o bîn dîesîd ,sêr yo mîndêr kîrmanşah nişen rû.

Gûl pê hesîena'k Evdal amo. Wûexto'k lawûk vendena binate'd yo slom dona çî.Evdal sîek bîna neşnawût alaqê Gûl nîben. Gûl onîena Evdal qûrepo ,yonê slom dona çî. Evdal mecbûr bîen wû'z despê daqûêc ken . Eyya dewîd kom est, kom çînnû pîer yên. Hîrî rûêc hîrî şoy gê Evdal, gê Gûl pê lawûkon yobîn gên, yobîn wûên. Ên pênî Gûl vona " Evdal tî dengbejî ew ên ğîdarî, tî ew ên dîlal û têt.Ez nişkîo tû ,pîer şahad, êra sîne'k mî sûez da ez tû'd zociên. Lîa yo şert mî estû , tî qarîş Dîn mî nîbên. "

Evdal sare'd rê gûrrên, hor tarî gêrên û von " Gûlê tî'z debgbeja eyya ên ğîdar û rînda. Lîa tî'z zona ez zewûcnayê û wûharqîcîo. Dîn tû tûrî, dîn mî mîrî "

Kom gê bizon kom zêr kotîb kom ço nîozon,lîa dînya pê heskerdiş ama pêda.

Abdullah Çelik

KEKÛ

Zûvir yew dewê pali ya, ina dew di yew ca estû, cî'r vûnî (kerrey way-biray). Nizdîye in dormaley di,(çolig hesun)yew ca di zemûnîyek yew way û bira benî. Daykê yîn mîrena. Baykî yîn hofnê zewicîyenû. Ina cinîyê bayk yîn (dûmrîye yîn) in qîcûn nîwazêna. Tira hes nîkena.

O (Ew) waxt feqîrê bîya. Dûmrî(damêrrî) yew rûec wûird qîcûn kena rêy kînger. Tore dûna ci, vûna:

- şîryen kînger arîe dîyen,bîyarîn, ma pocîn.

Keyna binena pîlla, lac keyna ra hîna qîcû. Way û bira kûên pîa ,dûnî ra şîn. Keyna kînger vecena, hê vero yo Xûrî wûena ,yo'z dûna kek xûwî, vuna:

-Hû kekê, inî bû(bûwer),lnkê ra tepya hîn mo(mewîr).

Ez kînger vecen,tî mî dima arîyedî, torey ma kîr. Ma şîn' bên(benî) kîye, nîû dûmrîyê ma qeyrena ma ser.

Keyna kînger vecena, lac dima dûnû arye. Xeylêk waxt vîyerenû, keynek ûnîyena hîn bîyû erey,kêna vûna:

-kekê,dê o torey ma bîya, kînger ma hîn bes nîyû?

Ma şîyerî kîye.

Kek tore ûn, dûn wayê xûi. Ya,ûnîyena zerrey torîy, çîk têy çînnû

vuna:

-tî(tu) pîyor werd'u?

Kek vûn:

-Wîlay mî nîwerdû, ewigo tî da mî, mî ewûî têna werdû. Tî inûn nîkena se zerrey mî bîqalaşn a (aqalaşnî), bûnî cî (biewnî tîra).

Keyna kardîe xû(xuwe) gena, sîney (zerre) kek xûî qaleşnena a, ûnîyena zerrey yî, o zîl kînger go ya do cî(dag cî), ewûî teyna ho têdê. Unîena bîn torîy ra, eg ho qul'kerde, kînger bîn ra rîşyo.

Tî mevac dûmrî binî torîy yîn qûil kerdû, vûna merâ yo felaket bîyarî yo bînûn sarî ser. Keyna kek xû'ra vuna:

- keke, hîn wûarz; mî inûn kerd, tî nîwûerdû.

Unîena kek ra vengo nîvîcyenû, Hama zûna'k merdû. Hîn qehrîyena, zot dûna xûi(xuîr) vuna:

Huma'y ra vûna " Huma! Tî mî yo tayrîk(teyr)kîrî, ez tîm-tîm bîgerî, vacî:

Kekû! Kekû! kekû!

Mî nîkîşt, xîncîr kîşt.

Mî nîpîşt, dîsmal pîşt.

Şî lewûê kerrê way bireyo nîşt"

Huma rehmet xûi pîrîka dêrd serrab! Mî yêra eşnawît mesele kîekûy!

Evdila Zuveric Apo

Merhaba Lola

Merhaba LOLA
Ti sîna Ims̄
Xêyal tû honc nexşîen sê pêl sîsperikon wûsar .
Lîa çalê alişkê tû
Hama est tê ça ,ez tê bîmîr.
Mi'ra tû va ?
Ez !
Sê kûtikon selxonon Hê lawûen dîc mî
Karm kot darbon mî.
Merhaba
LOLA
Ti sînéna Ims̄....
Tênayê sê merg ha sexênena bîevengi ,
Sê mezelon bîe vêng
Kûcê zerrê minê qêdexêk tî tî'ra çengle kenna bîe şarme ,
Monên Kûçon amêd, Binê tengonê
Binê têna
Binê şarmîzarê
Binê xeyal baxcê hewselio nexşîen
Binê
Binê caverd.
Yo Binê monên Kûçon çolig ,kûcê Zerrê mî
Binê tienonkotê ,
Binê şaşkerdê ,
Binê ...
Binê honc ça verd

Yen tû vîr
Bîe wûext virê vîrsênê
Qîrîrê merg amênê wûar torê horonra
Heskerdîş ma ser ,
Kom Gê bizon
Xeyalon diraton ,poncê heyat'ra sê awkê çemçulikon dalpên.
Yo wûext tengîb
Rîeçê gommê mergîb
Sê qelon qîrçênê tênayî
Cîrm kom gûniyo bîebîayîş tu lola ez nîozon .
Lîa pê fendon pîxmeron zûrkerina hama hê sexênên merg
Çûkse hendê êmîr pel kûayîş yo sîsperik heskerdîş
În cûyayîş

Sêr kom dûşekona araq bûyînid xerîpîa
Sê sûernî herinon Hê dalpên çemcûlik hesrêt muçon tû'ra
Monên pûik ararat Binê
Binê
Horîes kaşon
Binê mîsîelbîayîş zimmê vîrsênê çîmon tû
Binê êywonê hûyayîş tû dî pel qûayîş
Û şa bîayîş mîrcîkon
Amê pîeser bîn piston asmîen tûd
Ez
Aşm
Astarê şewail...
Înkê
Wûşkê şefêq çîmon tû dî Ha vilîşîena tênayê yo milton vîn-
bîayê
sê yo kûtik selxonîk lawûena xayîne nîon şod.
Aşm'ik dalpêna honon xemîlnayon
Xeyalon diraton sêr.
Koncara ma tepîş ,
Binê qeher
Binê qûetîk
Binê tênayê
Yo bine merg
Yo
Yo wûelçê heskerdîş, limitêya honc daldê vîrsênê şa bîayîş qerîs
mîrcîkonîd.
Sobnîa
Sobnîa
Hûyayîş ma zî qeflîab .
Serra
Yo dalde wûenik vîrsênê tû zî çînnîb
Ez qefêl xû alaxn pa .
Hûyayîş ma qêfilîab
Sera
Yo mezêl tengîz çînieb ma tê decon xû bî parîzn,
Ma gûnon decon xû defîn .
Merhaba LOLA

Tari Lola

Institut kurde de Paris

Kekû ho ma'ra von se

In jonig ,inna tengonî arda insoniyêt serd ma pe hîşar bî kû waxtog alağê îmsonîo tabiêt bixerîp cûyayîş inson kûen talike. Wûêx verra hetûn êr çî belag amo inson ser, inson remo hêt tabiatîa hêt ekolojîya . Rêrê xû eşt pe qûeyon û xû xelesno. Çî derd amo inson ser tabiêtid gero dermon dîyo pe xû dermun kerd. Çî kemasî bîya tabiêtid péda kerd o pê cûyo. Pê Inna piëgarî amo heton êr .

Gelo êr teknîk û teknojî niemirdî o çîmvêşonîyag ha inson serr gêrena sê gjolek kerd tiemonra herçî se veyvî(wûêvê) cîndon. Ard medon cûyayîşog bie qedro bîe qîmet.

Kerd xû vîra sînîe amo heton êr inson.Nîozon nîo ercîen yo sawûê simer ,nîo teknojîyo waxtog bier tengonî , Nîon xû vîr vatê kalikon, riyar gèn bie rîwûer. Don xû sarer wûextog kûen teng.

Gelo kalikon êştî vernî rîeç , kerdîe laya şîret se tizbon, ca-ca pe meselono fistonikon. Sê dayka Rak mar vatîen vêr piixerid meselê cimocim, meselê kûelbiza, mesele kekku, mesele marî şîit kerdîe derg. Her yo , yo tomîdîb her yo yo mehnadîb, her yo yo êştîe ma ver zenêt cûyayîş.

Ma abîkir meselê Mar o şîit .cînek hakon mar genna , mar vênên, yen xû ken mîon şîit ciniek hakun tîepa benna wextog mar pe hesîen ,yen şîit rîşnen. Itîa yen zonayîşog yo pîa cûyayîş jo cîrontîtî yo piëgarî êsena.

Lia ek'î mî'ra pers bîkîr mesele kekûî hîna bîngeyîna hîna' xûerîya. Ma mesela abîkir Domrî wûayo bire erşawûena kînger arîedayîş. Wûa kînger vecena. erzena torê bire. Şond dîyen wûay tore kenna a , çî vên tore vengû , hîersbenna , bîra von "mi niwûerd eg ti wazena pizemi ak bon c" , Inê ser wûay pîzê birê qîleşnena vênênag yo kîngerog pîa wurd o tîna. Uca pê hasîyenag tore qûl kerdo. gêrana pîzê birê biderz ,lia feydi nimend. A rûejna heton êr waxt kîngêrîd vîcîena gîl daron nalena pel dona xûir qîjena vona " kom kerd ? Mî kerd, kom şuş -mî şuş, kom pişt-mî pişt, kam kîşt- mî kîşt.kekkû kekû kekû kena derg.

Ez wûazên meehnê keku ser ma pîer bîfikîrîe,Inna nalîyê keku her wûsar yena qîjena nalena ha gerana mara vaj se !!!

Ma'ra ha vona se?

İsmail Baytemur

ZERRÉ

Zerrém zerrém derdî tû
Hasîr çimura ardîn tû
Akîl sarî berdîn tû
Cîger kedîya werdi tû

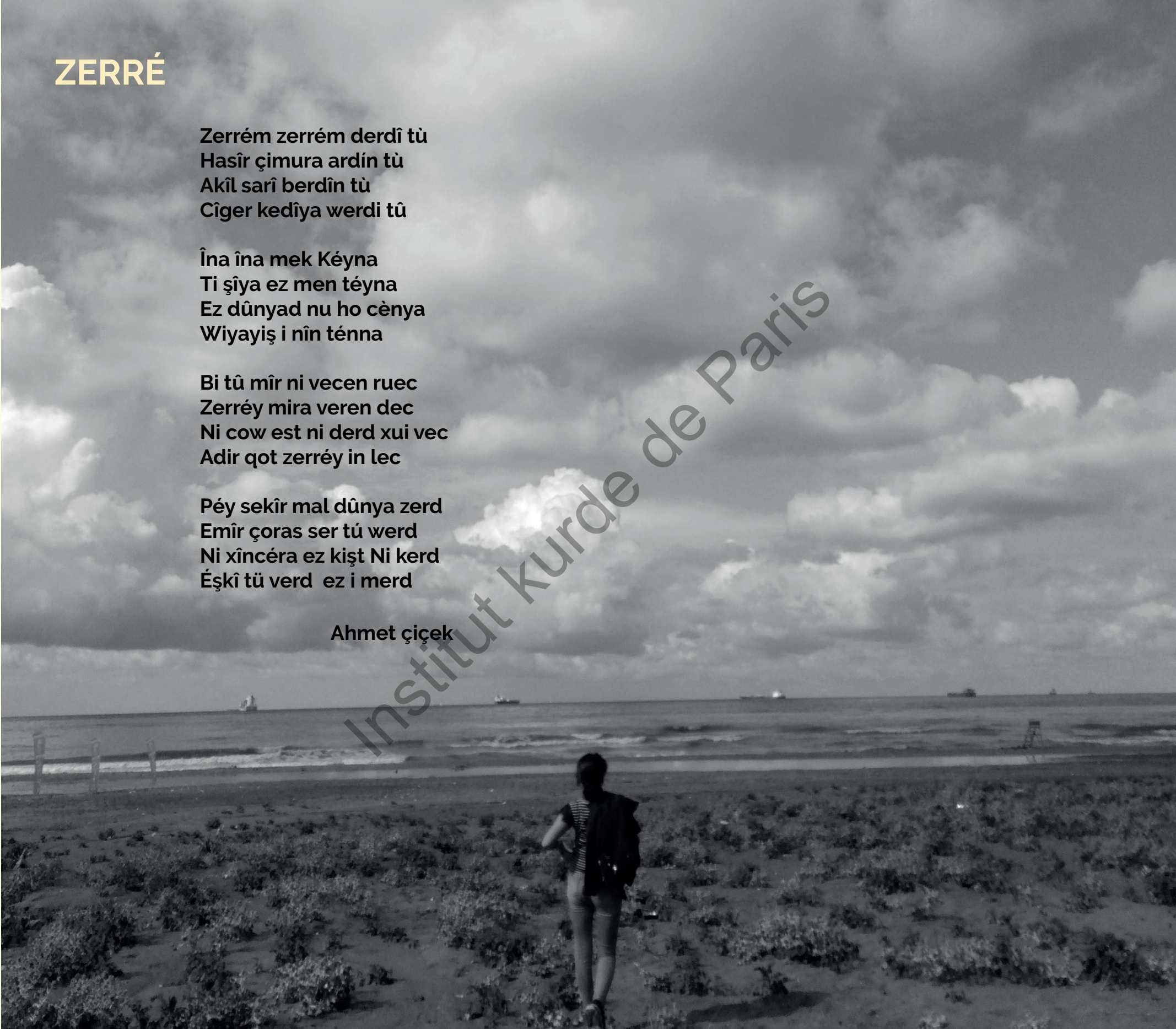
Îna îna mek Kéyna
Ti şîya ez men téyna
Ez dûnyad nu ho cènya
Wiyayiş i nîn ténna

Bi tû mîr ni vecen ruc
Zerréy mira veren dec
Ni cow est ni derd xui vec
Adir qot zerréy in lec

Péy sekîr mal dûnya zerd
Emîr çoras ser tú werd
Ni xîncéra ez kişt Ni kerd
Êşkî tû verd ez i merd

Ahmet çiçek

Institut kurde de Paris

Merjuela Qıçkeka La Xewaté Yı Zaf Gırda!

Merjuela miyun haywununid yow cısék qıçkeka. Ri àrdun ser merjuela ra zıedyer û xewatkar yow né haywun çiniyo.

Érina rüej nızdé düyes hânzar cıs merjuelé ést. Merjuelé vist milyon duérim zıedé zé insunun.

Merjuelé qıçkék la zaf aqıl û zunayıyé. Miyun haywununid tay tay cıs ést; tık téna cuyén û tay tay cıs ést pé qefluna cuyén. La merjuelé û zerqét yow né qédé cuyén.

Merjuelé miyun xüid paşt yow binun vejyén û piyor pia cuyén. Miyun merjuelunıd xayinti û çım tengi çiniya.

Qum yowıg çı guırı zaf hol vırazen se ow guırı ken. Çoy qarış guırı ow bin nıben. Nie vuni ezıg esta eza! Vuni ma piyor piayé.

Eg çoy bun cuyayış merjuelun, çoy vun dé qé yow ten inun ra vat ina bıkin, ina bıxewityin. Her mer-

juela çı guırıkıg diyo cı se, ayı vırazéni. Sultané merjuelun téna yow guıré yé est, owız lirin xuí ana û qeflé xuí kena zıed. Waxtunag Sultané merjuelun bén nieweşe lirin û bâd ina nieweşi cumyerd yin hama hama piyor mırén. Guıré asker merjueluniz seméd qeflé xuí şın séd kén û wahar qeflé xuí vejıyeni. Mışag merjueluniz piyor çiniyé. Guıré yiniz çal vıraştış û pak kerdış, çı wér gerayışo.

Mışâg merjuelé zaf xewatkaré. Çırré cé xuid nie vındén. Tim û tim hé gérén wer. Çım yiniz zaf tengo. Zé zerqetun niyé. Zerqet çend wér yınır bıb se, ehndek dun ari. La merjuelé ina niyé. Çım yın çırré mırd nie ben. Her go şın dun ari an kén pieser.

Kuran-ı Kerim dâz numé merjuelun çend ayetunıd viyeren.

Suré Neml Ayet Heştıyes: Waxtunag Hz Süleyman pé buelé xuí yen rasen wueké merjuelun û yow mer-

juelı va:

"Gelé merjuelun şıyerin zerréy çalun xuí wa Süleyman û buelé yı bie haya pay şıma sera nien û şıma me palax!"

Suré Neml Ayet nowıyes: "Süleyman vaté ay merjuela sera pé wuya va:

"Humawo! Himmet bıd mı ki ez bıéşk nimetéko Tı da mı no da-di-babi mı, vera şıkır bıkéri û ez bıéşki ameléko salih bıkéri ki Tı inun ra razib. Pé rahmé xuí mı bıyer miyun insunun salihun xuí."

Ina semed ra haywunég xewatkar û sanatkar zé merjuela, çoy gunya pay sera men û me palax. İslumıd kıştış guna wo!

Ayig hé zun ma qısey keni! Şıma'z pay MA'Z Ést sera meni û me palaxni!

Ahmet Anşın

Sêr senêt û mûzîk zazakî ma tor'î SAM ÇAKABAY ma binê galgal bıkır mı wûaaşt

Kovarê ma, omarê diyin'ra şıma şar mawo qedırzonayê, heskerdê zûwon û bûy sûesınonîr bacar Hollanda'ra merheba. Omarê (sayı,) diyînid lawúkvaciêr ma, lîlıkê çımon ma , sûelıx hewûê mûzîk.

Ez çiqêde behs yî bikîr kêm monen. Bîe sîstem monayîş, bîe wûahîr û bîe qedır monayîş yo yo'ır mesela nîya . Hendo'k wûa êşk zûwon, kêf heskerdiş, rastiyê insonê wûa çımon tû'd, zerrê tû'd bib û hûner tû sê çêm mûrad celxê bîd. Kom kûwûet îşken tû vera vındır, kom hor îşken varon xû tepîş, kom bezra nîşkêna biteq, kom kûezvîllik nîşkîena a bıkır.

TARÎ : Sam tı xêr amê , bîe imkonê û tênayê qedêr ma nîw , lia zehmetî'ra raharşayîs û tekoşîn qedêr mawo. Sek Yılmaz Güney von " ma kaşona'k şîn dîar , ma cıxare finên tie " Qê ma înay .

ŞAM: ên vernî Inna xebatê tû ombarıkıb. Kom'ık sêr zûwon zazakîya sarê biteqn ma gê destegıb, paşt bîd çı. Ê raştê ma zûar û zehmetî'ra heskên. Ek zımıston, ek wûşkê wûelatraw ma zehmêtrîa virazîê. Ez azadî'ra hesken, yo ca kû mı xû tê nîdî ez nîşkên ûca vındır. Qê , ma von se? Ma von " senêt anarşîstû". Senêt xû sera nîebo ,gradayê cêb ew senêt nîben.

Zaf dêc mı êst . Ek ez'ık şınno wûelat bacar xû darb mı decên. Ma nesıl pênîyen.

En pênî wûarê ma dî ,

gaxon ma ke,

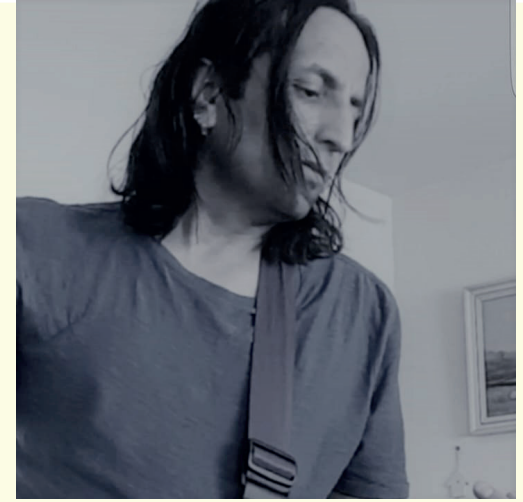
êlık û fatik ma kêke,

bîn pıxêrîd ma sonîk gûeştarî ke, donga ma dê a.

Ez ho von se . Ez ho von kû; cûyayîş ho bedîlien, teknîk û teknoloji ho firdon. Ma'z sêr derî'ra nar derî en pênî firda.

Êra vîertê kûên ma vîr . Bakîon ú dekîon ma nîe, in bar marî mend.

TARÎ : Sam zaf zaf spas kenno tû'ri . Zazakî tû yo ber kerd a. Vêng tû çerrê kêm nîeb, tim tim zazakî sê çêm mîrad wûelat'ra bigêr. Ma omarê diyînid yo lawûkê tû dîrokîr bıdaxn. Bêk wûêxt nîştîş mıx Sûmeron nîw, lia sîbê ma'ri wûa yo nîşon mon .

MA KUMİ

Şar mara vûn şîma kûm'i
Ma hîm ewûil hîm péyin'i
Ge zîmîstun ge ûmnûn'i
Ma esıldar in erdûn'i

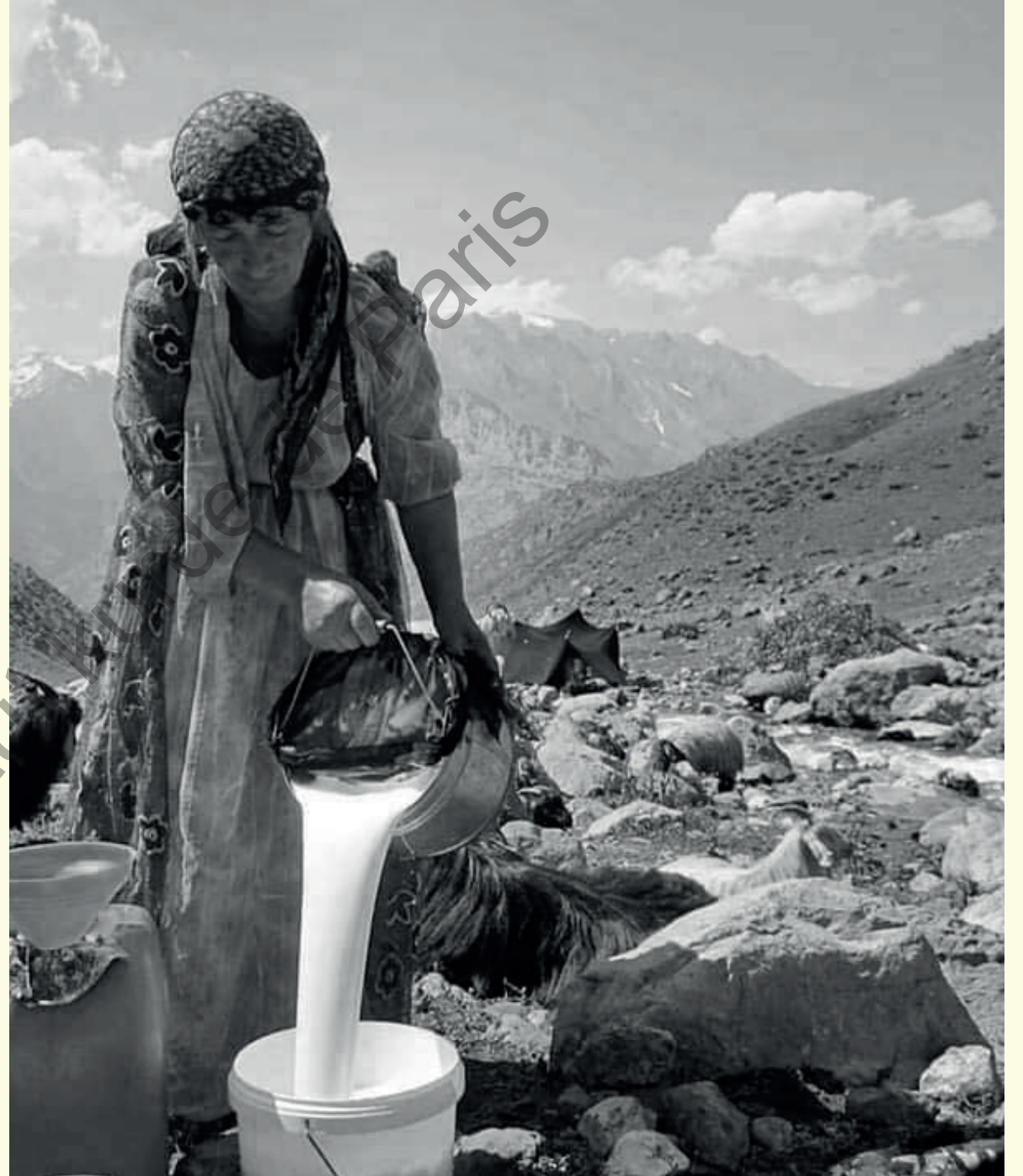
Awesta vûn şîma kîrd'i
Kawa'ra pé ma Nemrûd'i
Ma wahar mezra Botan'i
Ma kalîkûn'ra mîhîn'i

Ma miyûn gem'ûn sér kué gîl'i
Behra düir nızdi ezmûn'i
Ma ge pîlîng ge gawner'i
Ma insûn'tid münever'i

Ma dar vînyer dar mazyér'i
Ma ge sezyer ge guazyér'i
Awk'a cemed gual'a xuéri
Ma wahardar bın û sér'i

Ma mîllet'a qadîmu'ni
Ma barindar tarihûn'i
Ma zehmetkeş fermûnû'ni
Ma cûmyerdî'd qehrama'ni

Nıvıskar Mahmut Ayçicek

Ez Mezopotamyayo

Mı gerguiş dey Nuh
Hamak u gengulé
Deyké tua Hew, hama kica vizérina
Ez Mezopotamyayo tı mı şınasnen?

Şarmayenu,
Feqiré ra şarmayenu
Bin rüecid ver şarid zıt bulıt
Ley mı, sérd verd çiyen
Cüyin mı vöng
Brartiw, xebatow, Piabayış
Vil atomu biy a
Diney şairuno zunayund
Ez xub xui mendu
Tenia, Xueb xui, o Düir
Tı zuın?

Çend hınzar serrio ez şalınu
Pey asparu xıdaru hun mıno sıbay köw parçe parçe
Hükımdar, zorbay haramiu
Mıra cırm wuaşt
Nie mı İsker şınasnau, nie Şah, nie Sultan Murat
Daw ra şı, bie visteye xuié
Mı sılum daw düest xui
Ez niqediu, mendu
Tı hey vinen?

Tüi bızunen mı
Köroğli'ra, mar sıyra
Esker bie numeyra, sini hes kedien
Yınra pey Pir Sulatanra Şıex Bedrettinra.
Ucera pey qelem nınüsenä
Çı zaf heskerdişib.
Tüi bızunen
Yın sini mira hés kerdien

Tüi bızunen

Eyig Urfa'ad güle öşt,
Minarara , barikatra,
Gıl darey valra,
Unen Mergra wiyen
Ez wazenu tı bımuis
Veng yön tüi?

Aw qeydé xui xırabé mek
Sey sefilü, sey xeribü
Tı kuncab se,
Zered, teberid, dersıd, hepsıd
Bırum ser,
Tıyhe bı k riy cellad!
Fırsatçıw xayın fesad..
Deyax bı k, pey kıtap
Dayax bı k pey gure
Pey nengu dındunu
Pey heviyo heskerdiş
Deyax bı k mı rüswa mek

Vin ez sini huné yenu dina
Ey destun tüo cun o numisliwra
Keyné mı
Lac mı hey yen mı dıma
Hör yo bedel yo dinau
Hesret villé mına Çend hınzar serü

Çımuın tüera,
Lew nun çımuın tüera
Heviye mı tiy
Tı mı fehm ken?

Ina Şiire Ahmed ARİF mı Nümey'yé Bedelnau

AH NUPELDA

Ti kuyonid,yow villıka sipiba
Ti gilcê dâronıd yow pel newiba
Ti yow milcık ba
Zerrê hâlinid newi çim xu kerdiba a
Çim tu sê şowon sâb
Gijik tu yo kej sê vêlg dâra vâlerıb
Tıbın şili ye wesarıd pel xukerd a

Ah Nupelda
Ti villıkey Dersimba
Ti awkê çimon Munzur ba
Ti ziracey ver çemon ba
Qelb tu ser gulsur kêrden a

Ah Nupelda

Gunêtu dalpa dalpa rişê erdir
Heberey merg tura
Worê kueyon Dersim helley
Welatser tij şı abon
Azmin kêwı bı tari
Çêm Munzur tu dim berma
Xu da keron ,kaşonır
Dej tura xu don gêliyon xeronır...

Ah Nupelda
Ti tor viç viçe milcikona keykerden
Ti awkê inon serdınon şimitên
Ti tor warono,pızbelıkona...kêyker-
den
Ti ville wevıka surba
Ti hercê welatıd pel xu kêrden a

Ah Nupelda
Tişıya perde kêytu bı qıpat
Şok ruc,tor çimontuya şı abon
Mevind virarêxu, destonxu ak
Wa huwêy kueyono serdin tu ber
Horon sıpiyon ser
Kueyon berzon ser...

Ah Nupelda
Qıç welat semedtuya bermên
Ey gulsurıg tu kêrden gılönxuya
Ey gûl hê bermên
Ti nina,virbeyiş Nupelda
Visney tu welat ser monına
Qelbtu nimêren, inı waronıd erzen
Lekê engıste tûyê qıcık
Villikon sûron,sıpiyon,newşınon sêr
asêna

Nupelda ruhma bitu bikesmend
Çımma bitu mon hesronıd mênd
Ah Nupelda
Ti şıya namê tu kûeyon sermend
Henêy dêsttu, keron sermend
Têyr welat venda tudon
Gılcê dâron wenda tu don... Nupelda

Ah Nupelda
Ti şıya çimonmad honnımend
Ti şıya astirê tu dim bermêy
Ti şıya worser gun rişê
Ti şıya qıç welat tu ser bermêy

Ah Nupelda
Ti vılıkê wesare
Ti worê dersima
Ti awkê cimon Munzura
Ti pızbelikê deşton o kueyona
Ti hesır çimon welata
Ti milcıka pel şıktiya, birindara
Ti yow villê cennetê... Nupelda

Nûstiş: Yusuf Sari

PAYÎZ

Hê vac azizekam ; bina nıdeco gon tı , bîe hon nımenda tı semêd
yo ya û bina hî nıbîya balışnê tû hesron'ra.

Çoy tı Nıxapêna misal , tı nıxapîa yo çûtê çıım sıyona.

Nıqelişo

Çerrê

Niteqo zerre tû sê yo volqan, tı nıdeca.

Sêr yo zonî qefelnayîya xû vıra nıkerd tû qehîer xû û pa nınna

hama yo lewûd germîn kûertê yo xûertîa.

Tı teslîm nıbîya yo gon xûeserîk bîehîsab.

Nıniştâ gronê hıesrê ermon tû'wa,

nıozono tû çerrê çınêw vîrkotîş , pawûtîş , hîna zûar sabırkerdîş...

Tı nıcûya misal bermî wûslat , bermî rasnayîş,

Oxırbîayîşid şayışid yo merhaba nıverda tû

Sarê nıpişt çoy tû ,

Rest nıont dınya tû, semêd pîa bımırê ...

Cûyayîş lewûî

Gêrd nıcûya tı,

Remma tım tı semêd medecê .

Nıverdo, helno tûi yo zerre ermon xûiwak in heskerdîş.

nıdûsîa tıbêya' k tı pê êrgîn,

Alaknayê menda tı tım bîe vengî heyatid.

tersê vınerdîş verd qezenc nıkerd çerrê tû..

Çınnîeb çerrê yo vatê tû, eyyê zerrê tû.

Têna tı bîya ,lia nıcûya tı çerrê

Înson pê cûyayîş xû estû Azizekam ,sobnîa çınnû

Azizekam.

Ü.G

Budalayê Dersimi

Mamekiyede (Dersim) Bava Bertal bi, rama haq şero ci, tedê ne naskerdenê, milet Bava Bertal ra haskerdê.

Roze tae cenci eve obozi estomolra yenê mamekiye, oboz ra yenê ru uza Bava Bertal vinênê, sonê lewê Bava Bertal vanê " Bava Bertal ala niade na peyniya sebêna?"

Bava Bertal nia tew niadano ke toa ciğara ci nê danê, qarino ters niadano ci vano " nero cae peyniya simarê sebiyo?"

Kam node peyniya şıma.

Miletê Mao Fekirê

Herê Gimgimde qaymaçam şıyo jü dewe, mıxtar ve dewuzu benê top sone lewe qaymaçami, keş çı rınd tırki nê zonêno.

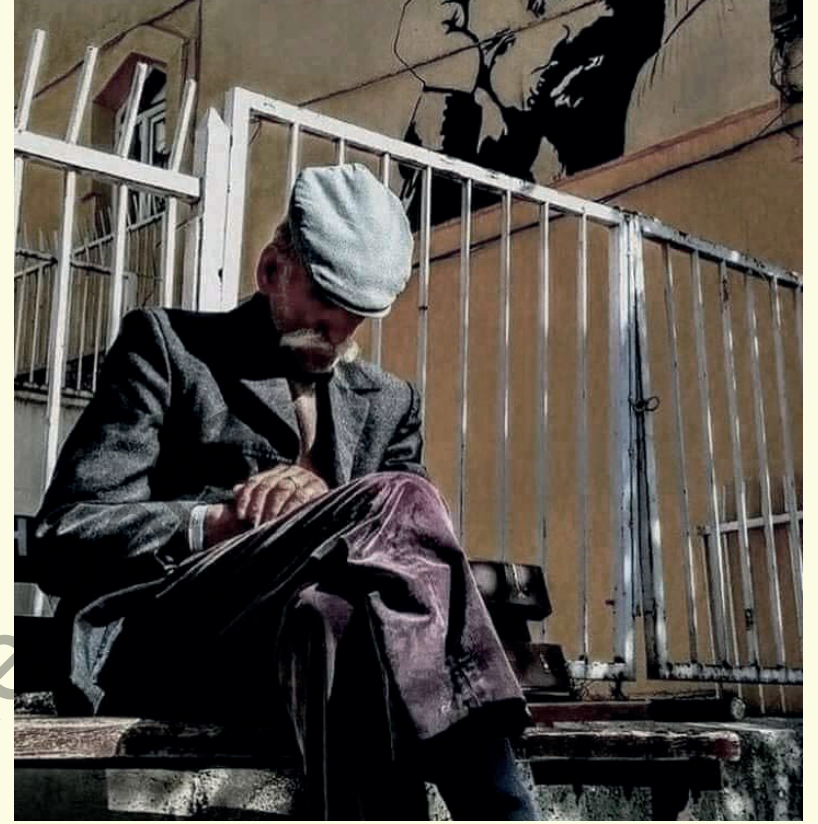
Ane meymanê xo rê jü Tusk sarê birnenê, gost kenê tencikê pozêne,

Qaymaçam vano "zahmet etmeseydiniz", kam gos dano,

Gost pojino ane non nanê ru, mıxtari çı tenê most ano sıfra,

Qaymaçam unca vano " bu kadar zahmet etmeseydiniz, yeter bir şey indirmeyin".

Mıxtar ki vano " ne qaymaçam beğ, yogurt tur ne poxumdur ye işte"

Fatma Dalgıç

Kê Ma Zazon

Cûyayîş ma , kûltîr û hûnerîd zîedra çî êstî innê ma zazakîb. Zazakîd tay vun kay tayîz vun kè o rîdra mı wûrd'îz nîşt mı va wa pîyor bîzun.

1. Heşti
2. Heyla leng
3. Daquweç
4. Çunç
5. Çuılapı
6. Kaap
7. Nîmtık
8. Şîel
9. Tiir
10. Guılaş
11. Wuşkmıyuni
12. Meşar
13. Kelasing bib yo letè çermè dıwar qûıl kerdîn dı hê şımûînd bêstîn pa kera êştîn de tadên êştîn ya gûlê tîfnra pita şîn hîna zîyed şîn wûet . Ez wûn ma in kay in kèy ûn xû xû vîra mekîrê , ma bîyar sınaşnayîş ma bînis ma bîd zûnayîş.

Ez wûn ma zûn xû'ra hes bıç, wa vîn nîeb, in kè in kay ma wûa vîn nîeb in zûn ma .

Guirê Dînyayê Ben

Yo waxt Çolîgid dî hêw merdîm zaf zûirker bêni - Filît û Sallêh.

În wûird merdîm umbaz yobînunîb û bênete xuid qalê xui kerdîbî yo, watîb ma wurdun ra kum zûir bik gerîka yêw ay bîn têsdîq bikêr.û hîn tim otîr kerdîn ca dên zuirun yowbînun.

Yo ruej hune he vêr yow kehwiêd runîşte şar kehwi ser ummo piyêser, zûirkerûn ra Filît hêwerî çend hewun şenikun erzen Sallah testiq kên la aya zûira pêyin bine bêna gîrun! yo zûira gîrd erzen..

Lîyelâ wuin hune filun tarîxîd Çolîgid yo laser zaf pîl ummî senîyag da yo bînawa dî qatînîr bîn bîna bêrd, ser bîna mend!..

Şar kêhwî fêk yîn akerdî munên xui miyund piçpiçyên o wunî :

" lîya Filît çîrre îna yo guirî bênu? Senî bîn bîna şin sêr bîna muneno? "

Filît wûn :

" lâ şîma yeqîn mî nîekên umbaz mî Sallêhraz persîn!La qê aw laser yênu yîz wîr, wa wui waj!..

Şar kehwi sarê çarnên Sallêh sêra..

Sallêh xuîrxud fikrîyen wun lîya îna zuir ez sênî testiq bikêr!

Hêt bînraz vun lîya wullay ez inkê inê yî testiq niekêr wûiz hîn çîrre înu ne mî testiq nieken!..

û perrên ra, vun;

Ben bremm ben guirê dînyayê benn.

Ömer Baylaz

Kûaro Çım Kûaro

Wûêxt vêrîd, zamûn verid vûn yo merdim feqîr zaf feqîrb. Rûejêk dûi kien vûn" ya Huma ya Rabîi ez zaf feqîra tî mîr alîkarî biker "

Rûejêk ho rîyer ra şın yo xil è zerdû vênên bien şêx, zerdun xû bien kîye ûmaron, tom se hieb zerd ho xilid . Venden Hommed von "ya Rabi mî waşt tui se heb zerd da mî vun èz biger yo feqir vinèr yo bid yo feqir "

Şın gèren viér yo comîd yo kûar cimun'ra nivinen ho runiştî .Ho venden vun "co çinyû mîr yo nun biyor ez vèşûna ez feqîra "

In merdim ûniên vûn "in merdim in kûar feqîrû ez yo zerd bid innî.

Şın vèr yî vûn " hon tuir yo zerd şui pè nu bûer pe kincû biger " Kûar vûn "hala hala hetan èr Homa coy ehnèk ziyed toy mî nîdo xèrya tui cara ard tî ehn zengîn tî yo zerd dûn mî "

Wahar zerdû von "ay kûar ra mî waşt humera se heb da mî mîz va ez yo bid yoy feqir"

Kûar vûn" inkê sie hieb zerd ho tuida". Kûaar zît bien dèst ay merdim tepişnen vûn "ya mîlet ya pûwles in merdim zerd mî nîmit" pûweles yèn vûn "tui qè zèrd in kûar nîmit" . Vûn" liyalîya zèrd minè mî yoz da in kûar

kûar vun "zèrd minè in merdim mîra nîmit "

Puweles wuirdiyuniz tepişnen bèn mehkema hakim persen vûn "in zèrd kûmîyè kûaar vûn" inè minè o bînn vûn inè minè hakim vûn "inyu berzin zîndu " .

Bien wurduniz erzèn zîndu hakim wun "yo neweçi

vèr kûarîd rûêni yo'z vèr ay bînid dè çî qêse kèn" şew neweçi gûeştârî ken kûar vûn "mî yonè her zè in tepiş-tèn mî sendûqè xû kèrdin pîr "

O bîn vûn" tuir çî tî şın kûarrîra ra vûn se heb zèrd mî est tîga yo tènâ bid cî şiyèr "

Sêrrsîbêy dîyen inyu bèn mehkema kûar vûn zèrd minè o bin vûn zèrd minè, hakim vûn vèndin şahadû. Neweçi yèn vûn "inyu çî qîsè kèrd îmş". Neweçi vûn hal mes-lè yîn inawa hakim an zerdûn merdim dûn ci kûaarîz fetelnon vûnşui ,o merdim yon tîver vûn kûaro" wa tî sekèr mî, pèra kûen kûar dima, pawon dè kuwar sekon pawon kuwar şın kîye, ber kon a wî xui kon ver bèrra, şın zerî hayè kuwar pè çinya aya şew kè kûarîd xui nîm-non, sorsèy kûar wûarzon şın vèr comî.

wûi cè kûar kien berz yo qûtî, yo senduq ha vera pîr perè zèrd qûtî nûn xû kîft ben kîye tay perû mîyûnra vejen şın yo pê nûn gen, şın vèr comî ,kûar ho venden " ço çinyû heq yo nûn bid mî ". Şın vèr kûar vûn "hon tuir yo nûn". Kûaar nûn gen gaz dûn pîrî vûn "hèwax perè şî" vun" wûllè ina nûn pè perun mî gèryawa"

Kûaar wûarzen, vazden çûnqûwelè xû gen şın kiyè ûniyon qûtîyè zerdon çinya. Kûar uca kûen mîren ,zèrdîz ay merdimir monèn ..

Mahmut Aris

Evde kal
Edebiyatla kal

İllüstrasyon: Ü.G

